

Nordisk definisjon av døvblindhet

Døvblindhet er en kombinert syns- og hørselsnedsettelse av så alvorlig grad at de nedsatte sansene vanskelig kan kompensere for hverandre. Det gjør døvblindhet til en egen funksjonshemming.

De viktigste konsekvenser

Døvblindhet begrenser i varierende grad en persons aktiviteter og hindrer full deltakelse i samfunnet. Den påvirker kommunikasjon, tilgang til informasjon, orientering i omgivelsene og muligheten for å bevege seg trygt og fritt omkring. Taktilsansen blir særlig viktig for å kompensere for den kombinerte syns- og hørselsnedsettelsen.

Det er stor risiko for at fysisk og psykisk helse og sosialt liv påvirkes.

Kommentarer:

Om den kombinerte syns- og hørselsnedsettelsen

Alvorlighetsgraden i den kombinerte syns- og hørselsnedsettelsen er avhengig av:

- ✓ tidspunktet for når syns- og hørselsnedsettelsen oppstår, om den er medfødt, ervervet eller aldersrelatert, spesielt med tanke på kommunikasjonsutvikling og språktilegnelse
- ✓ Synsnedsettelsens og hørselsnedsettelsens grad og natur
- ✓ Om den er kombinert med andre funksjonsnedsettelser
- ✓ Om den er stabil eller progredierende

Om døvblindhet som egen funksjonshemming

Det er vanskelig for de nedsatte sansene å kompensere for hverandre. Det innebærer at:

- ✓ Bruk av den ene nedsatte sansen i forsøk på å kompensere for den andre er tidkrevende, energitappende og fører ofte til usammenhengende sanseopplevelser
- ✓ Nedsettelse av syns- og hørselsfunksjonen øker behovet for å ta i bruk andre sansestimuli (for eksempel taktil, kinestetisk, proprioseptiv haptisk, lukt og smak)
- ✓ Den begrenser tilgangen til informasjon fra avstand
- ✓ Den skaper behov for å støtte seg på informasjon fra de nære omgivelser
- ✓ For å skape mening er det nødvendig å stole på hukommelse og trekke konklusjoner fra usammenhengende informasjon

Om aktivitet og deltakelse

Døvblindhet begrenser aktivitet og hindrer full deltakelse i samfunnet. I henhold til konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (UNCRPD) er deltakelse en gitt rettighet for alle mennesker. For at en person skal kunne utnytte sin kapasitet og sine ressurser, kreves det at samfunnet tilrettelegger spesialiserte tjenestetilbud.

- ✓ Det er et samfunnsansvar å sikre tilgang til aktiviteter, i et likeverdig samarbeid med de berørte. Et tilgjengelig samfunn omfatter i det minste:
 - Tilgang til kompetente kommunikasjonspartnere
 - Tilgang til spesialisert døvblindtolkning, som inkluderer tolkning av tale, beskrivelse av omgivelsene og ledsagning
 - Tilgjengelig informasjon for alle
 - Menneskelig støtte for å lette hverdagen
 - Tilpasset fysisk miljø
 - Tilgjengelig teknologi og tekniske hjelpemidler
- ✓ En person med døvblindhet kan være mer funksjonshemmet i én aktivitet og mindre funksjonshemmet i en annen. Variasjon i funksjonsevnen kan både skyldes forhold i omgivelsene og ved personen selv.
- ✓ Spisskompetanse på døvblindhet og en tverrfaglig tilnærming er avgjørende for et godt tjenestetilbud.